

מפת ישראל: מקרא, מפה אילמת, גבולות ומדינות שכנות

מחוון – מפת ישראל: מקרא, מפה אילמת, גבולות ומדינות שכנות

1 השלימו את המילה החסרה מן המחסן.

- א. המקרא מסביר מה פירוש הסמלים והצבעים במפה.
- ב. ברוב המפות הצפון נמצא בחלק העליון.
- ג. מפה אילמת היא מפה בלי שמות.
- ד. קו שמפריד בין שתי מדינות נקרא גבול.

2 התאימו לכל צבע או סמל במקרא את פירושו.

טור א	טור ב
1. כחול	3 אזור הררי וגבוה
2. ירוק	4 עיר
3. חום	2 אזור נמוך
4. נקודה שחורה	5 גבול
5. קו מקווקו	1 ים, אגם או נחל

3 השלימו את הכיוון: צפון, דרום, מזרח או מערב.

- א. החלק העליון של המפה הוא הצפון.
- ב. החלק התחתון של המפה הוא הדרום.
- ג. הצד הימני של המפה הוא המזרח.
- ד. הצד השמאלי של המפה הוא המערב.

מפת ישראל: מקרא, מפה אילמת, גבולות ומדינות שכנות

4 השלימו את הטבלה: באיזה כיוון נמצאת כל שכנה של ישראל?

השכנה	הכיוון ביחס לישראל
לבנון	צפון
ירדן	מזרח
מצרים	דרום-מערב
הים התיכון	מערב

5 נכון או לא נכון? תקנו את המשפטים הלא נכונים.

משפט	נכון	לא נכון	תיקון
א. במקרא כתוב מה פירוש כל סמל במפה.	☒	☐	
ב. במפה אילמת כתובים שמות כל הערים.	☐	☒	במפה אילמת אין שמות; אנחנו כותבים אותם
ג. סוריה נמצאת בדרום ישראל.	☐	☒	סוריה נמצאת בצפון-מזרח ישראל
ד. הים התיכון נמצא במערב ישראל.	☒	☐	

6 מיינו: גבול טבעי או גבול מדיני?

גבול טבעי	גבול מדיני
הים התיכון, נהר הירדן, חוף של ים	קו ישר במדבר שנקבע בהסכם, קו שסומן על פי החלטה של שתי מדינות

מפת ישראל: מקרא, מפה אילמת, גבולות ומדינות שכנות

7 בחרו את התשובה הנכונה.

- א. מה מראה חץ הצפון במפה?
 • **את הכיוונים** • את הגובה • את שם המפה
- ב. איזו מדינה שכנה לישראל בצפון?
 • מצרים • **לבנון** • ירדן
- ג. באיזה צבע מסמנים בדרך כלל אזור הררי?
 • כחול • ירוק • **חום**

8 הסבירו במילים שלכם מדוע לכל מפה צריך מקרא.

תשובה אפשרית: המקרא מסביר מה פירוש כל סמל וכל צבע במפה. בלי המקרא לא נדע אם קו מסמן כביש או גבול, ואם צבע מסמן ים או הר.

10 השלימו לפי הטקסט «מפה בלי מילים».

- א. מפה בלי שמות נקראת מפה **אילמת**.
- ב. נועם זיהה את הים התיכון לפי הצבע **הכחול**.
- ג. מיכל כתבה «ירדן» בצד **הימני** של המפה.

11 לפי הטקסט: איך עזרה לתלמידים הידיעה של הכיוונים כדי למלא את המפה האילמת? תנו דוגמה.

תשובה אפשרית: מיכל ידעה שירדן נמצאת במזרח ושהמזרח הוא הצד הימני של המפה, ולכן כתבה שם את השם. גם הים התיכון זוהה בצד שמאל, כלומר במערב.

12 שרטטו מפה פשוטה של החצר בבית הספר. הוסיפו חץ צפון ומקרא עם שלושה סמלים לפחות (למשל: עץ, ספסל, שער).

תשובה אפשרית: מפה עם חץ צפון, מקרא ובו שלושה סמלים לפחות, וכל סמל מופיע גם במפה עצמה.

מפת ישראל: מקרא, מפה אילמת, גבולות ומדינות שכנות

13 אתגר: במפה דמיונית אחת הים נמצא בצד ימין, ואין חץ צפון. דני אומר: «הים נמצא במזרח». האם הוא בהכרח צודק? הסבירו.

תשובה אפשרית: לא בהכרח. בלי חץ צפון אי אפשר לדעת איך המפה מכוונת. רק ברוב המפות הצפון למעלה, ואז ימין הוא מזרח. צריך לבדוק את חץ הצפון.